

až 348 ex. ř. Z materiálů k §§ 346 až 348 ex. ř. plyne, že dříve platné exekční právo, které nákup zastupitelných věcí movitých na účet dlužníka v § 308 vř. s. ř. připouštělo, bylo úmyslně změneno tím způsobem, že toto právo bylo vymáhajícímu věřiteli vzato.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Rekurs není odůvodněn, rozhodnutí rekursního soudu jest úplně správné a v zákoně odůvodněno, a stačí stěžovatelku poukázat na důvody jeho, v nichž se vhodným rozlišováním nároku dle § 346 ex. ř. a nároků na vykonání »jiných« činů dle § 353 ex. ř. děje výslovně zmínka o tom, že dle materiálů k ex. řádu byl pro nároky na dodání určitého množství věcí zastupitelných pořad exekuce po rozumu § 353 ex. ř., dle dřívějšího práva (§ 308 všeobec. soudn. ř.) přípustný, úmyslně vyloučen. K vyvrácení vývodu stěžovatelky budiž uveden doslov dotyčného odstavce materiálů str. 581 a 582. »Dlužno-li plniti věci dle druhu určité, nedoporučuje se věřitele zmocniti, by věci, dlužníkem nesplněné, na účet jeho nakoupil (srv. předpis § 308 vř. s. ř.). Užívá se bez toho tohoto dovolení již dnes zřídka. Takový předpis měl by v zápětí, že předem musilo by býti o tom jednáno, za kterých podmínek se taková koupě státi může a musila by pak ještě žádána býti jistá soudcovská kontrola při provedení koupě. Vznikají další obtíže, zda prodej správně vykonán byl; jmenovitě při zboží a papírech, jež podléhají kolísání cen přichází pak také moment včasnosti v popředí, a konečně splývá náhrada prozatím vynaložených peněz na koupi s náhradou interese.« Bude tudíž jednodušším a k vyvarování se těmto obtížím žádoucím, ponechati vymáhajícímu věřiteli, jak si vyplní mezeru, jež mu odepřením plnění dlužníkem vzešla. Z těchto důvodů a vzhledem na snadnější procesuální prokazatelnost příslušných nároků na náhradu škody dle nového soudního řízení bylo opuštěno od převzetí § 308 vř. s. ř. do soustavy nového ex. řádu. Z cit. motivů vyplývá zřejmě neoprávněnost stížnosti a netřeba k vyvrácení v ní obsažených právních úvah ničeho dále přičiňovati.

Čís. 1858.

Náhradový zákon ze dne 8. dubna 1920, čís. 329 sb. z. a n.

Proti usnesení rekursního soudu o výpovědi ze zabraného majetku, jež doručeno bylo před účinností novely ze dne 13. července 1922, čís. 220 sb. z. a n., přípustným jest recurs na Nejvyšší soud. Lhůtu k tomuto rekursu dlužno počítati ode dne doručení napadeného usnesení.

Náležitosti výpovědi jest posuzovati dle předpisů, plativších v době jejího podání.

(Rozh. ze dne 19. září 1922, R II 362/22.)

Soud první stolice doručil hospodářící osobě výpověď Státního pozemkového úřadu ze zabraného majetku. Rekursní soud usnesení potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Dle § 20 zák. ze dne 8. dubna 1920, čís. 329 sb. z. a n. byla stížnost z rozhodnutí krajského soudu vyloučena. Zákonem ze dne 13. července 1922, čís. 220 sb. z. a n. bylo toto omezující ustanovení zrušeno a zákon ten vešel v působnost dne 19. srpna 1922. Napadené usnesení doručeno stěžovateli 16. srpna 1922, kdy nový zákon ještě vyhlášen a tudíž v působnosti nebyl, i mohlo by se tudíž dovozovati, že dle původního zákona, jenž tehda ještě plně platil, byla věc s konečnou platností vyřízena, zejména že, když další stížnost byla v zákoně odepřena, lhůta rekursní ani běžeti nezačala, a že tedy na věci ničeho nemění, že v době, po kterou by lhůta rekursní běžela, kdyby rekurs dopuštěn byl, zákon se změnil a další rekurs dopustil. Ale lze též souditi takto: Zákon nový dopustil rekurs a přiznal tedy prostředek ten ve všech případech, třeba již vyřízeny byly. Avšak poněvadž nemá takového ustanovení jako zákon ze dne 15. dubna 1920, čís. 311 sb. z. a n. čl. II., že, bylo-li usnesení rekursního soudu doručeno před účinností zákona, počíná lhůta k dovolací stížnosti dnem jeho účinnosti, dlužno lhůtu tu ve všech případech počítati podle obecného pravidla, tedy od doručení usnesení, a stížnost dovolací pokládati za včasnou, podána-li ve lhůtě té. A tomu v tomto případě tak jest. Nejvyšší soud pak podle pravidla, že v pochybnosti dlužno v takových případech přijmouti výklad pro postiženého příznivější, rozhodl se pro tento výklad, a dlužno tedy ve věci samé uznati. Dle § 20 pův. zák. bylo lze podati stížnost proti výpovědi jen z důvodu, že při ní nebylo šetřeno ustanovení »tohoto zákona«. Nemohlo o tom býti pochybnosti, že se tím nemíní vůbec všechna ustanovení tohoto zákona, nýbrž právě jen ustanovení jeho o výpovědi, tedy předpisy části I. c) (§§ 12—25). Ale protože nicméně rekursní soudy, jak z důvodové zprávy k citované novele vyplývá, chápaly předpis ten i jinak, předepsala to novela ta nyní výslovně (§ 20 pův. zák. v jejím znění). Předpisů částí I. c) — rozumí se ve znění původního zákona, neboť v době, kdy usnesení rekursního soudu vydáno t. j. dne 6. srpna 1922, novela ještě vyhlášena a tudíž v účinnosti nebyla — však šetřeno bylo. Neboť co dovolací stížnost vytýká, že stěžovatelce nebylo doručeno oznámení v § 2, ba že ani podáno nebylo, nepatří sem, protože nespadá pod předpisy části I. c). § 23 podmiňoval výpověď jen tím, aby už vykonána byla poznámka záboru nebo převzetí neb aby se aspoň současně s výpovědí zařídila. A tu když soud rekursní rozhodoval, poznámka převzetí už provedena byla, neboť dle přípisu zemského soudu v Brně ze dne 22. července 1922 nařízena byla již usnesením ze dne 10. července 1922. Tím bylo zákonu úplně vyhověno, neboť vlastně a správně teprv rekursní soud rozhoduje o platnosti výpovědi, protože soud okresní nemá se o ní co usnášeti, nýbrž ji pouze doručiti (§ 18) a nezkoumá tedy její podmínky a náležitosti. Novela arci v § 23 za podmínku výpovědi klade ne teprve poznámku převzetí, nýbrž přímo hned podání (ne doručení) oznámení dle § 2, ale to předně nemá významu, protože právě na oznámení dle § 2 soud má sám od sebe poznámku převzetí naříditi (§ 3), ale i kdyby to významu mělo, nelze k tomu přihlížeti, když novela nepůsobí nazpět. Přirozenost věci vyžaduje, aby se náležitosti výpovědi posuzovaly dle předpisů v čas jejího podání plativších, neboť jen těch se mohl Státní pozemkový úřad

držet a zajisté by to odporovalo úmyslu zákonodárce a prospěchu věci, aby výpovědi dle staršího práva správně podané pozbývaly účinku nebo měly býti zrušeny a tak plány Státního pozemkového úřadu hatěny. Konečně uvedl Státní pozemkový úřad ve výpovědi, že nemovitost, o niž jde, »má býti převzata« od něho dle zákona záborového a náhradového, i lze říci, že to možno považovati za oznámení dle § 2, jež ovšem dle § 19 smělo býti sloučeno s výpovědí, při čemž arci otázku příslušnosti tu rozbíratí nelze (§ 2 vůči § 18). Slyšení stěžovatelky před vydáním napadeného usnesení třeba nebylo, neboť není podmínkou výpovědi, aby otázka § 11 zák. zák., které prý výslech platiti měl, byla vyřízena.

Čís. 1859.

Odpůrčí řád (cís. nařízení ze dne 10. prosince 1914, čís. 337 ř. zák.).

Není třeba důkazu, že by exekuce naprosto nevedla k cíli, nýbrž stačí, že by dle stavu v době podání žaloby nevedla k úplnému uspokojení věřitele.

Odporovati lze i právním jednáním smíšeným, pokud byla bezúplatná. Převodní poplatky a útraty zřízení smlouvy nelze v tomto směru pokládati za úplatu.

(Rozh. ze dne 19. září 1922, Rv II 131/22.)

Věřitel žaloval o bezúčinnost smlouvy, již postoupil dlužník nemovitost žalovaným, vyhradiv si výměnek, a opřel žalobní nárok o § 3 čís. 1 odp. řádu. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Nesprávné právní posouzení věci spočívá dle mínění dovolatelů v tom, že odvolací soud uznal odpůrčí žalobu Albína D-a přípustnou, ač podle mínění dovolatelů žalobce nedokázal bezvyslednost exekuce podle § 8 odpůrčího řádu. Zjištěno jest, že žalobce vedl proti Aloisu S-ovi exekuci zabavením a prodejem svršků a že tato exekuce neměla výsledku. Zjištěno jest ovšem dále také, že Aloisu S-ovi přísluší proti žalovaným manželům Bedřichu a Marii S-ovým nárok na důchod měsíčních, předem splatných 60 K, a tu tvrdí dovolatelé, že žalobce ani se nepokusil, vésti exekuci na tento důchod svého dlužníka, pročez podle mínění dovolatelů není zde podmínek § 8 odpůrčího řádu pro jeho žalobu odpůrčí. Dovolatelům nelze přisvědčiti. Podle § 8 odp. ř. jest Albín D. oprávněn k žalobě odpůrčí, pokud předpokládá dlužno, že exekuce do jmění Aloisa S-a nevedla by k úplnému uspokojení Albína D-y. Z jasného znění tohoto zákonného ustanovení plyne, že není třeba důkazu, že by exekuce naprosto nevedla k cíli, nýbrž stačí předpoklad, že by nevedla k úplnému uspokojení žalobcovu a že tento předpoklad musí zde býti v době podání žaloby. Poněvadž však důchod Aloisa S-a je splatný vždy jen částkou